

Motion till riksdagen 2021/22:1038

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2020/21:217 Skärpta straff för våld och andra kränkningar i nära relationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av straffskalor för allvarliga brott mot person och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om revidering av kraven för beviljande av kontaktförbud och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lika tillämpning av kontaktförbud i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våld och kränkningar i nära relationer utgör ett växande och dagsaktuellt problem. Den straffrättsliga lagstiftningens senfärdighet i att anpassas till verklighetens behov är ett av svensk politikens stora misslyckanden. Propositionen som regeringen nu har lämnat till riksdagen medför flera förbättringar, dels straffskärpningar, dels möjligheter att bättre förhindra och beivra sådan brottslighet. Det är välkommet att flera tillkännagivanden som riksdagens justitieutskott riktat mot regeringen med start under 2017 nu kan bli svensk lag.

Översyn av straffskalor för allvarliga brott mot person

Regeringen föreslår att straffminimum för grov kvinnofridskränkning höjs från fängelse i nio månader till fängelse i ett år. Förslaget välkomnas då höjningen av minimistraffet medför en reell förändring för de utdömda straffen och i relation till fängelsepresumtionen. Det är dock alltjämt så att det går att ifrågasätta huruvida straffskalan även efter revideringen står i proportion till brottets allvarlighet. Det föreligger dock, med grund i

principerna om proportionalitet och ekvivalens, ett behov av en bredare översyn av straffskalorna för allvarliga brott mot person. En sådan översyn bör ske, och inkludera både grov kvinnofridskränkning och de underliggande brotten. Som både Svea hovrätt och utredningen noterar finns straffrättsliga skäl att ifrågasätta denna höjning, även om den i sak behövs. Dessa uttalanden grundar sig dock i att de underliggande brottens straffskalor inte motiverar denna höjning. En utredning om en övergripande översyn bör snarare ha utgångspunkten att grov kvinnofridskränkning samt de underliggande brottens straffskalor bör höjas – tillsammans med en översyn även av andra allvarliga brott mot person.

Kontaktförbud

Det är i synnerhet välkommet att regeringen genom propositionen tillgodoser tillkännagivandet om möjlighet till utvidgat kontaktförbud även vid förstagångstillfället som beslutades under riksmötet 2017/18. Det är även välkommet att flertalet tillkännagivanden gällande kontaktförbud nu genomförs. Det finns dock skäl att vidta ytterligare åtgärder.

Det är i dag alldeles för svårt för utsatta kvinnor att få ansökningar om kontaktförbud beviljade mot män som riskerar att utsätta dem för kvinnovåld. Som ett resultat av detta får en stor del av alla som ansöker om kontaktförbud avslag. Kontaktförbudet har ett viktigt signalvärde, som dock går förlorat när en stor andel av ansökningarna inte går igenom. Än värre än den låga andelen beviljade ansökningar är att skillnaderna är geografiskt markanta. Beroende på var en ansökan om kontaktförbud lämnas in kan risken att få avslag dubblas och mer därtill.

Regeringen bör därför tillsätta en utredning som ser över kraven för beviljande av kontaktförbud, med utgångspunkten att kraven för utfärdande ska sänkas så att sådana kan meddelas när behov finns. Regeringen bör även tillse att myndigheternas tillämpning sker på lika villkor oaktat i vilken del av landet utsatta befinner sig.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)

Ebba Hermansson (SD)